

ВІДГУК

**офіційного опонента — доктора педагогічних наук, професора,
професора кафедри теорії та історії музичного виконавства
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
Юника Дмитра Григоровича
на дисертаційну роботу Чжоу Сіньюй
«Методика формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики
України та Китаю в процесі фортепіанного навчання»,
подану на здобуття наукового ступеня
доктора філософії з галузі знань 01 — Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

1. Актуальність обраної теми дисертації.

Світова освітня парадигма вимагає змін в аспекті модернізації мистецької освіти. Професорсько-викладацький склад ЗВО покликаний формувати поліфонічний слух у майбутніх учителів музики під час фахового навчання загалом і фортепіанного навчання зокрема, оскільки без цієї їх здатності неможлива підготовка креативних, компетентних та конкурентоспроможних педагогічних кадрів, обумовлених стійкою тенденцією, спрямованою на модернізацію мистецької освіти всіх рівнів. «Наявність» поліфонічного слуху в майбутніх учителів музики є показником їх фахової майстерності. З огляду на вищезазначене, тема дисертаційного дослідження Чжоу Сіньюй «Методика формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання» є актуальною.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, їх достовірність та наукова новизна.

Високий ступінь достовірності результатів дослідження Чжоу Сіньюй підтверджується теоретико-методологічною обґрунтованістю вихідних позицій представленої роботи, детальним теоретичним аналізом основного поняття «поліфонія» та його розуміння в різні часи. Окрім цього, достовірність результатів дисертаційної роботи також обумовлена об'єднаним методологічним підґрунтям комплексного, інтегративного та смислового

підходів, відповідністю теоретичних та емпіричних методів дослідження процесам досягнення мети та виконання поставлених завдань.

Дисертаційна робота ґрунтується на розгалуженій джерельній базі (дисертаційні дослідження, автореферати, наукові статті у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, матеріали науково-практичних конференцій, семінарів, колективні та одноосібні монографії тощо), яка містить багатоаспектні підходи, різноманітні ідеї та погляди щодо сутності та специфіки досліджуваної проблеми. Багатоаспектність та розгалуженість джерельної бази свідчить про належний рівень обґрунтованості наукових положень, отриманих результатів та рекомендацій.

На основі аналізу науково-теоретичних основ актуальної проблеми мистецької освіти, а також проведеного емпіричного дослідження щодо ефективності запропонованої методичної моделі Чжоу Сіньюй розробив і упровадив сукупність авторських методів, засобів та прийомів для формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання. Серед розробленого педагогічного інструментарію важливе місце займає пролонгована теза, що в поліфонічному творі виклад музичного матеріалу відбувається за трьома принципами — безперервності, єдності та контрасту. Вони проявляються у горизонтальній і вертикальній площинах, які постійно перетинаються. У горизонтальній площині основними чинниками контрасту стають інтонаційно-ритмічні мелодичні лінії, а у вертикалі – висота звуку та міра руху.

Наукова новизна результатів дослідження простежується в тому, що в дисертаційній роботі Чжоу Сіньюй *вперше*:

- визначено поняття «поліфонічний слух майбутнього вчителя музики» та визначено його зміст та структуру;
- розроблено організаційно-методичну модель процесу формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України та Китаю в процесі

фортепіанного навчання;

- представлено методику формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання та експериментально перевірено її ефективність;

- обґрунтовано критеріальний апарат та діагностичний інструментарій для з'ясування стану сформованості поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України і Китаю та представлено змістову характеристику рівнів його сформованості.

Чжоу Сіньюй конкретизовано сутність категорії «поліфонія» в ретроспективі становлення і розвитку поліфонічної музики та в контексті фортепіанного навчання, а також удосконалено особливості фортепіанного навчання майбутніх вчителів музики в Україні та Китаї як умови формування поліфонічного слуху. У дисертації подальшого розвитку набули теоретичні та методичні засади фахової підготовки студентів України і Китаю у вищих педагогічних закладах мистецького спрямування.

Наукову цінність представляє собою теоретично обґрунтована, розроблена та експериментально перевірена модель експериментальної методики, що інтегрує сукупність принципів, педагогічних умов, етапів, методів, прийомів, засобів і форм формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання.

3.Значущість результатів дослідження для науки і практики.

Значущість одержаних Чжоу Сіньюй результатів дисертаційної роботи для педагогічної науки полягає:

- у теоретичному обґрунтуванні, розробленні та впровадженні моделі експериментальної методики формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання. ефективність якої була доведена під час дослідно-експериментальної роботи, зокрема, під час проведення констатувального та формувального експериментів;

- у поглибленні науково-теоретичних уявлень щодо сутності та характерних ознак поняття «поліфонічний слух майбутніх вчителів музики»;
- в уточненні змісту поняття «поліфонія» та його розуміння в різні часи;
- у потенційному застосуванні розробленої методологічної бази, що інтегрує комплексний, інтегративний та смисловий підходи для проведення подальших наукових досліджень у галузі музичної педагогіки;
- у можливості повної або часткової екстраполяції розробленого методичного забезпечення з формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання;
- у можливості використання низки інноваційних положень дисертації, авторських методів та прийомів формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики під час фортепіанного навчання у розробці навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій, типових, робочих та освітніх програм у галузі фортепіанного навчання тощо.

4. Структура та зміст дисертації, її завершеність і відповідність встановленим вимогам щодо оформлення такого типу наукових праць.

Структура дисертаційного дослідження Чжоу Сіньюй є логічною, послідовність розділів та підрозділів відповідає черговості виконання поставлених завдань, сформульовані висновки забезпечують завершеність роботи. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, списку використаних джерел до кожного з розділів, загальних висновків та додатків.

У вступі на основі розкритої актуальності проблеми дослідження точно й виважено сформульовано науковий апарат дисертаційної роботи, окреслено мету, поставлено основні завдання, конкретизовано теоретичні та емпіричні методи дослідження, визначено наукову новизну, а також теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи.

У першому розділі дисертаційної роботи *«Поліфонічний слух у полілогічній моделі освітнього дискурсу»* розглянуто феномен музичної поліфонії в науковому полі сучасності та особливості фортепіанного навчання майбутніх вчителів музики України та Китаю в контексті формування поліфонічного слуху.

У другому розділі дисертаційної роботи *«Методичні засади формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музичного мистецтва України і Китаю в умовах фортепіанного навчання»* розкрито сутність і структуру означеного феномену та обґрунтовано організаційно-методичну модель його формування у майбутніх вчителів музики України і Китаю під час фортепіанного навчання.

У третьому розділі дисертаційної роботи *«Експериментальне дослідження процесу формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України і Китаю в процесі фортепіанного навчання»* описано стан сформованості означеного феномену та висвітлено результати впровадження методики його формування.

Дисертаційна робота Чжоу Сіньюй є завершеною, самостійною науковою працею, результати якої характеризуються науковою новизною та забезпечують розв'язання поставленої мети щодо розроблення й упровадження ефективної методики формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України і Китаю в процесі фортепіанного навчання.

Зміст й оформлення дисертації у цілому відповідають сучасним вимогам щодо написання наукових праць. Стиль викладення тексту авторського дослідження стосовно основних наукових положень, висновків і рекомендацій доступний для їх сприйняття.

5. Повнота викладу результатів дисертаційної роботи в опублікованих працях

Основні положення дисертації Чжоу Сіньюй висвітлено в 6 одноосібних публікаціях, 3 з яких опубліковано в наукових фахових вітчизняних виданнях

категорії «Б», 1 стаття — у закордонному виданні, 2 статті — у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

6. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Відзначаючи наукову цінність, теоретичну і практичну значущість дисертаційного дослідження Чжоу Сіньюй, слід висловити ряд зауважень та побажань.

1. У дисертації вірно вказується на те, що сутність поняття «поліфонічний слух» у науковій літературі розглядається в двох аспектах — психологічному та музикознавчому (дис. с. 63). Разом з тим, сенсорно-перцептивний аспект розвитку поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України і Китаю в процесі фортепіанного навчання залишився поза увагою автора дослідження.

2. У підрозділі 2.1 дисертаційної роботи теоретично обґрунтовано ряд авторських уточнень змісту засадничих понять дослідження — «поліфонічний слух» і «поліфонічне мислення», які часто «зустрічаються» в описі формувального експерименту (підрозділ 3.2). На нашу думку, бажано було б чітко розмежувати їх роль у процесі фортепіанної підготовки майбутніх учителів музики України та Китаю і, таким чином, «показати» не синонімічність цих понять.

3. Заслугує схвальної оцінки розроблена Чжоу Сіньюй організаційно-методична модель формування поліфонічного слуху майбутніх вчителів музики України і Китаю, яка складається з трьох блоків: методологічно-цільового, процесуально-змістового, структурно-результативного. Доцільно було б, на нашу думку, показати взаємозалежність її структурних елементів, що підсилило б візуальне сприйняття інформаційно-динамічного руху мікроскладників кожного блоку цієї моделі.

4. У дисертаційній роботі представлено авторську методику формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання. Не викликає сумніву описаний її педагогічний

інструментарій (мета, завдання, форми, методи, принципи, педагогічні умови тощо). За нашими переконаннями, ця методика була б ще більш дієвою, якби в ній було викладено в алгоритмічній послідовності педагогічні рекомендації (педагогічні настанови чи вказівки), які спрямовували б студентів не тільки на те, «що потрібно робити», а і на те, «як це потрібно робити» для успішного досягнення поставленої мети чи для швидкого вирішення цих завдань.

5. Дисертаційне дослідження спрямоване на вивчення проблеми формування поліфонічного слуху в процесі фортепіанного навчання майбутніх учителів музики саме України та Китаю. У підрозділі 1.2 її автором зазначається, що «...відсоток музично-теоретичної обізнаності українських абітурієнтів до їх вступу у ВНЗ становить 33%. В свою чергу 53% з них закінчили музичні коледжі, спеціалізовані музичні школи-інтернати, або дитячі музичні школи. Однак, в китайські ВНЗ вступає тільки 10% -20%. А довузівська підготовка знаходиться на недостатньому професійному рівні ...». Саме тому, напевно, було б доцільно розробити не тільки загальні методичні рекомендації розвитку поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання, а й відмінні — з урахуванням індивідуальних особливостей їх професійної підготовки.

Втім, наведені вище зауваження, рекомендації та побажання не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, якій притаманні високий теоретико-методологічний рівень, інноваційність та оригінальність.

7. Загальні висновки

Дисертаційна робота Чжоу Сіньюй «Методика формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання» є завершеним науковим дослідженням, виконаним автором самостійно на актуальну тему. Проведення цього дисертаційного дослідження дозволило отримати нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливу наукову проблему, яка полягає в теоретичному

обґрунтуванні й експериментальній перевірці моделі експериментальної методики формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання.

Отже, дисертація Чжоу Сіньюй «Методика формування поліфонічного слуху майбутніх учителів музики України та Китаю в процесі фортепіанного навчання» за своїм теоретико-методологічним рівнем, науковою новизною, аргументованістю теоретичних положень, висновків, а також за практичним значенням відповідає вимогам п. п. 6. 7. 8. 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44, що ставляться до дисертацій, а її автор Чжоу Сіньюй заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

26. 11. 2025 р.

Офіційний опонент:

**доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії та історії
музичного виконавства Національної
музичної академії України
імені П. І. Чайковського**

Дмитро ЮНИК

**Проректор з наукової роботи
Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського**

Адріана СКОРИК

Д. Юнік
Підпис *А. Скорик*
Заступник: начальник загального відділу
Національної музичної академії
України імені П.І. Чайковського